

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722203041
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722203041.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Renáty Deákovovej ako členov senátu, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., v konaní o zaplatenie 9 792,28 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 7Csp/58/2022 – 89 zo dňa 23. januára 2023 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobe vyhovel v plnom rozsahu, keď uložil žalovanému povinnosť zaplatiť vtedajšiemu žalobcovi - E. F. B., G.; so sídlom A. H. X, XXX XX B., IČO: XX XXX XXX (ďalej aj „banka“) sumu 9 792,28 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9 792,28 € od 28.12.2019 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok) a uložil žalovanému povinnosť nahradiť vtedajšiemu žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu o ich výške (II. výrok).

2. Súd prvej inštancie v bode 4. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na to, že pojednávania vo veci konaného dňa 23.01.2023, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, sa žiadna zo strán sporu nezúčastnila. Právny zástupca vtedajšieho žalobcu dňa 17.01.2023 ospravedlnil svojou neúčastí, ako aj neúčastí vtedajšieho žalobcu na pojednávaní a súhlasil, aby súd vo veci konal a rozhodol v ich neprítomnosti. Žalovaný svoju neúčastí na pojednávaní (včas) neospravedlnil, nežiadal pojednávanie odročiť. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti právneho zástupcu vtedajšieho žalobcu a strán sporu. Žalovaný svoju neúčastí ospravedlnil až mailovým podaním doručeným súdu prvej inštancie po pojednávaní, v ktorom uviedol aj ďalšie skutkové tvrdenia vo veci. Podanie žalovaného tak bolo súdu prvej inštancie doručené po termíne a čase pojednávania, na ktorom súd meritórne rozhodol.

3. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav:

4. Banka a žalovaný uzavreli prostriedkami diaľkovej komunikácie dňa 18.09.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXX (ďalej aj „zmluva o úvere“ alebo „zmluva o spotrebiteľskom úvere“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 10 000,- €, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 120 mesačných splátkach po 171,73 €, so splatnosťou každej splátky do 20. dňa v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná 20.07.2017, pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe a RPMN vo výške 18,16%, termín konečnej splatnosti úveru bol určený na 20.09.2027 a priemerná hodnota RPMN vo výške 8,96%. Celkové náklady spojené s úverom činili 10 607,60 € a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 20 607,60 €. V bode 7 zmluvy o úvere zmluvné strany dohodli splátkový kalendár s uvedením dátumu splatnosti splátky, zostatku istiny po úhrade splátky,

rozpis súm na istinu, úrok, poistenie, splátku k úhrade. V bode 10.2 zmluvné strany dohodli právo veriteľa v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok úveru žiadať od dlžníka zaplatenie celej pohľadávky, ktorá sa stane okamžite splatnou, ak je dlžník v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a v § 565 Občianskeho zákonníka. Podľa bodu 12.2 zmluvy o úvere veriteľ doručuje písomnosti na adresu dlžníka uvedenú v zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú dlžníkom veriteľovi najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu.

5. Banka vyzvala žalovaného na úhradu dlžných nezaplatených splátok v tom čase v celkovej výške 514,71 € do 05.12.2019 s upozornením na možnosť zosplatenia úveru listom (predžalobnou upomienkou) zo dňa 23.10.2019, doručeným žalovanému dňa 29.10.2019.

6. Následne banka adresovala žalovanému oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.12.2019 pre nezaplatenie dlžných splátok a vyzvala žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v celkovej výške 9 793,55 €.

7. Z prehľadu splátok a úhrad na meno žalovaného súd prvej inštancie zistil, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 20.09.2019 a nasledovnými splátkami. Ďalej z neho vyplýva, že žalovaný mal ku dňu podania žaloby (dňa 27.07.2022) zaplatiť sumu 13 570,82 € ako súčet predpísaných splátok do zosplatenia dluhu a sumy po zosplatení. Ku dňu podania žaloby zaplatil banke sumu 3 778,54 € ako súčet zaplatených splátok poskytnutého úveru. Dlžná suma, ktorú má žalovaný žalobcovi zaplatiť, je tak suma 9 792,28 €.

8. Na základe takto vykonaného dokazovania s poukazom na ust. § 2 písm. a) až e) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „zákon č. 266/2005 Z.z.“), § 497 Obchodného zákonníka v platnom znení, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, 6 a 9, § 565, § 101 a § 103, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „OZ“) v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „nariadenie vlády“), § 1 ods. 1 a 4, § 1a ods. 1 nariadenia vlády a § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z.z.“ alebo „zákon o spotrebiteľských úveroch“), dospel súd prvej inštancie k záveru o dôvodnosti žaloby.

9. Súd prvej inštancie posúdil zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. OZ a zároveň ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. uzavretú na diaľku podľa zákona č. 266/2005 Z.z. vzhľadom na postavenie zmluvných strán (v čase uzavretia zmluvy o úvere).

10. Súd prvej inštancie mal za to, že predžalobná upomienka spĺňa zákonné podmienky výzvy podľa § 53 ods. 9 OZ, t.j. že ňou banka písomne upozornila žalovaného spotrebiteľa v zákonom stanovenej lehote na uplatnenie práva predčasne zosplatiť úver, na výšku nedoplatku (omeškaných splátok), pričom ku dňu vydania predžalobnej výzvy (23.10.2019), ako aj v čase oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru (22.12.2019) bol žalovaný v omeškaní so splátkou splatnou dňa 20.09.2019 a nasledujúcimi. Súd prvej inštancie bol názoru, že banka využila právo podľa § 565 OZ a úver zosplatenila dňa 22.12.2019 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.09.2019, t.j. najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, ktorej splatnosť by bola nastala 20.01.2020.

11. Ako nedôvodnú vyhodnotil súd prvej inštancie námietku premlčania pohľadávky banky vznesenú žalovaným bez bližšieho odôvodnenia (do času vyhlásenia napadnutého rozsudku – poznámka odvolacieho súdu). Súd prvej inštancie mal za to, že vzhľadom na zosplatenie úveru je ohľadne začiatku plynutia premlčacej doby potrebné aplikovať ust. § 103 OZ a nakoľko žalovaný sa do omeškania dostal s plnením splátky splatnej dňa 20.09.2019, pre ktorú bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru, od uvedeného dátumu začala plynúť trojročná premlčacia doba podľa § 101 OZ Keďže banka podala žalobu na súd dňa 27.07.2022, podala ju pred uplynutím všeobecnej trojročnej premlčacej doby, preto nárok uplatnený žalobou nie je premlčaný.

12. Ani námietku žalovaného, že údaje o RPMN a ročnej úrokovej sadzby sú v zmluve o úvere uvedené nesprávne bez bližšieho zdôvodnenia, v čom táto nesprávnosť spočíva, resp. aké údaje sú správne, nepovažoval súd prvej inštancie za dôvodnú. Súd prvej inštancie poukázal na to, že RPMN tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Konštatoval, že zmluvne dohodnutá výška odplaty (RPMN vo výške 18,16%) nepresiahla najvyššiu prípustnú výšku stanovenú zákonom, a to dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN pri obdobnom úvere zverejnenej naposledy v čase predchádzajúcim uzatvorení zmluvy o úvere, t. j. za 2. kvartál roku 2017. Podľa súdu prvej inštancie zverejnená priemerná hodnota RPMN za obdobný typ spotrebiteľského úveru na stránke Ministerstva financií Slovenskej republiky bola vo výške 10,51 %.

13. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že boli splnené zákonné podmienky na zosplatnenie úveru, banka preukázala v konaní dôvodnosť uplatneného nároku, preto žalobe vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť vtedajšiemu žalobcovi – banke sumu 9 792,28 € spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy podľa žalobnej žiadosti od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, pretože oznámenie bolo zasielané žalovanému obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní.

14. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán sporu, nakoľko žalobca bol v konaní úspešný v plnom rozsahu. Dodal, že v zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

15. Po vyhlásení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie na návrh vtedajšieho žalobcu – banky a so súhlasom terajšieho žalobcu - Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154 uznesením č. k. 7Csp/58/2022 – 120 zo dňa 20.02.2023, právoplatným dňa 13.03.2023, pripustil zmenu na strane žalobcu z banky na terajšieho žalobcu v zmysle § 80 CSP z dôvodu postúpenia pohľadávky s príslušenstvom.

16. Následne po vydaní predmetného uznesenia podal dňa 28.02.2023 proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP, t.j. z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (z dôvodov uvedených v § 366 písm. c) a d) CSP, t.j. z dôvodov, že má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a odvolateľ ich bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Žalovaný videl porušenie jeho práva na spravodlivý proces v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, nevysporiadaní sa s jeho argumentáciou. Žalovaný uviedol, že svoje ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a svoju obranu poslal súdu prvej inštancie formou mailu včas, dostatočne ich teda doručil súdu. Poukázal na to, že v tejto obrane namietal neoverenie jeho bonity pred poskytnutím úveru zo strany banky s poukazom na ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a na následky s tým spojené uvedené v § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Taktiež v obrane poukázal aj na nedodržanie postupu potrebného pre platné zosplatnenie úveru. Žalovaný preto videl porušenie jeho práva na spravodlivý proces aj v tom, že súd prvej inštancie vo veci nerozhodol podľa relevantnej právnej normy, na základe vykonaného dokazovania došlo medzi skutkovými a právnymi zisteniami k extrémnemu nesúladu, hodnotenie dôkazov nemá racionálny základ.

18. Žalovaný touto odvolacou argumentáciou zároveň konkludentne uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP v spojení s § 366 písm. c) a d) CSP, nakoľko nepriamo poukazuje na to, že vada konania (porušenie práva na spravodlivý proces) spočívajúca v neprihliadnutí na túto jeho obranu mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a pre túto vadu konania nemohol túto obranu bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

19. Odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) vymedzil žalovaný v odvolaní nasledovne:

20. Banka neposúdila s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Banka mala pred uzavretím zmluvy brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Za hrubé porušenie tejto povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez relevantných údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, bez dokladov, bez nahliadnutia do príslušných databáz údajov o spotrebiteľoch. V dôsledku hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch považuje nielen za bezúročný a bez poplatkov, ale veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa ani jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

21. Žalovaný bol tak názoru, že (pôvodný) žalobca nepreukázal, že pri poskytnutí úveru konal s odbornou starostlivosťou. V zmluve o úvere uvedené údaje klienta o zamestnaní nie sú podľa žalovaného postačujúce. Spotrebiteľ je síce povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi z príslušných databáz údajov o spotrebiteľoch a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak aj stranu výdavkov, t.j. konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, prípadne na nezaopatrené deti. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval, čím hrubým spôsobom porušil ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov a veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Na podporu svojej argumentácie žalovaný poukázal najmä na viaceré rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky.

22. Žalovaný v odvolaní trval na tom, že v zmluve o úvere je nesprávne uvedená RPMN. Mal za to, že fixná ročná úroková sadzba a odplata nemôžu byť rovnaké, t.j. 18,16%, súd prvej inštancie sa s jeho námietkou nesprávne vysporiadal a ak si nebol istý, mal vyzvať Národnú banku Slovenska na vyjadrenie k tejto otázke.

23. Žalovaný ďalej v odvolaní poukázal na to, že vo svojej obrane namietal aj nedodržanie postupu pre zosplatnenie úveru. Poukázal na to, že zákon vyžaduje 2 úkony pre platné zosplatnenie úveru - výzvu v zmysle § 53 ods. 9 OZ a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti podľa § 565 OZ Banka nepreukázala doručenie (dôjdenie) oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru do dispozičnej sféry žalovaného pred podaním žaloby, preto neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu. Nestačí len priložiť list bez doručky k žalobe. Oznámenie mohlo, ale nemuselo byť poslané. Žalovaný uviedol, že on takýto doklad nemá, videl ho prvýkrát v súdnom konaní. Nemal tak možnosť sa s jeho obsahom oboznámiť pred zosplatnením úveru. Poukázal na to, že súd nie je povinný vyzývať žalobcu na predloženie dôkazov, je povinnosťou žalobcu tak urobiť, ak chce úspešne uplatniť svoje právo pred súdom. Veriteľ nepredložil doručku s jeho podpisom. Podľa žalovaného tak banka neuniesla dôkazné bremeno ohľadne toho, že sa oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dostalo do jeho dispozičnej sféry, že mal možnosť sa s ním oboznámiť. Na podporu tejto argumentácie žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 129/2010 zo dňa 28.01.2011.

24. Žalovaný bol s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov taktiež názoru, že prípadná zmluvná podmienka, podľa ktorej oznámenie zasielané klientovi do vlastných rúk sa považuje za doručené okamihom, kedy sa príslušné oznámenie zaslané na poslednú známu adresu klienta vráti odosielateľovi ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel (tzv. fikcia doručenia), je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

25. Žalovaný taktiež poukázal na to, že stranou sporu je terajší žalobca. Súd prvej inštancie neskúmal oprávnenie banky postúpiť pohľadávku za podmienok podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení (ďalej aj „zákon o bankách“). Z uvedeného ustanovenia žalovaný vyvodil, že banka je oprávnená postúpiť inému subjektu bez súhlasu klienta iba tu časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu, a to iba za podmienky, že klient je napriek písomnej výzve banky nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením tejto časti svojho peňažného záväzku voči banke. Podľa žalovaného je nepochybné, že neboli naplnené podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky na terajšieho žalobcu z toho dôvodu, že banka písomne nevyzvala žalovaného na zaplatenie pohľadávky a žalovaný nebol nepretržite v omeškaní so splnením svojho záväzku dlhšie ako 90 dní doručenia od tejto výzvy. Na základe neplatného právneho úkonu (pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd prihliada z úradnej povinnosti), (terajší) žalobca nemohol nadobudnúť žalovanú pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými, a teda nemohol vstúpiť do práv veriteľa, nebol oprávnený požadovať od žalovaného ako dlžníka uspokojenie žalovanej pohľadávky s príslušenstvom. Žalobca teda nepreukázal, že je nositeľom ním v tomto konaní uplatneného práva voči žalovanému, a teda nie je aktívne vecne legitimovaný v tomto spore.

26. Na záver odvolania žalovaný vzniesol námietku premlčania ohľadne splátok splatných do podania žaloby, zhrnul, že úver je bezúročný a bez poplatkov a že nebol dodržaný postup pre platné zosplatenie úveru.

27. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. (Terajší) žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. S napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie sa stotožnil. Mal za to, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku dostatočne vysporiadal so skutkovou aj právnou stránkou veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam.

29. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

30. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 ods. 1 CSP, po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, v rozsahu odvolania podľa § 379 CSP, z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a mimo nich podľa § 380 ods. 2 CSP v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok, ktoré vady nezistil, dospel k názoru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a v zmysle § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov:

31. K namietanému porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces spočívajúcemu v neprihliadnutí na jeho dodatočnú obranu a k namietanému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP odvolací súd uvádza nasledovné:

32. Z obsahu spisu vyplýva, že žaloba bola žalovanému spolu s platobným rozkazom a poučením o procesných právach a povinnostiach doručená do vlastných rúk dňa 16.09.2022 (doručenka na č. I. 40 spisu), voči platobnému rozkazu podal žalovaný včas odpor s vecným odôvodnením, v dôsledku čoho došlo v zmysle § 267 ods. 4 CSP k zrušeniu platobného rozkazu zo zákona. Následne sa na základe výzvy súdu v zmysle § 167 ods. 3 CSP k odporu žalovaného vyjadril žalobca. Toto vyjadrenie spolu s výzvou súdu na vyjadrenie sa k nemu v zmysle § 167 ods. 4 CSP bolo doručené žalovanému do vlastných rúk dňa 10.11.2022 (doručenka na č. I. 57 spisu). Následne po márnom uplynutí lehoty na vyjadrenie nariadil súd prvej inštancie termín pojednávania vo veci na 23.01.2023 so začiatkom o 09.00 hod. Predvolanie na pojednávanie bolo právnomu zástupcovi vtedajšieho žalobcu doručené dňa 10.12.2022 a žalovanému dňa 15.12.2022, t.j. viac ako mesiac pred termínom pojednávania. Dňa 22.12.2022 vtedajší žalobca doručil súdu prvej inštancie ďalšie vyjadrenie vo veci, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 04.01.2023, t.j. viac ako dva týždne pred termínom pojednávania. Právny zástupca vtedajšieho žalobcu ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' svojho klienta na pojednávaní dňa 16.01.2023 z dôvodu hospodárnosti konania a súhlasil s tým, aby súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti. Súdne pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok sa začalo

o 09.00 hod. a skončilo o 09.07 hod. Toho istého dňa, avšak až po skončení pojednávania o 10.34 hod. bolo ako príloha odoslané z emailovej adresy: A. podanie bez autorizácie obsahujúce ospravedlnenie neúčasti žalovaného na pojednávaní so súhlasom, aby sa vo veci konalo a rozhodlo v jeho neprítomnosti a obsahujúce po prvýkrát argumentáciu v podstate totožnú s argumentáciou uplatnenou v odvolaní. K doplneniu tohto podania sčasti aj vo veci samej v zákonom stanovenej 10-dňovej lehote (§ 125 ods. 2 CSP) došlo v písomnej podobe jeho doručením súdu prvej inštancie dňa 27.01.2023.

33. Vzhľadom na obsah spisu súd prvej inštancie postupoval správne, keď vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 23.01.2023 v neprítomnosti strán sporu, pretože žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci na pojednávaní v jeho neprítomnosti a žalovaný svoju neúčast' na pojednávaní do jeho začatia neospravedlnil, ospravedlnenie zaslal dodatočne po skončení pojednávania a navyše súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci na pojednávaní v jeho neprítomnosti. Na obranu žalovaného zaslanú spolu s týmto ospravedlnením súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku prihliadnuť, a teda sa s ňou vysporiadať už nemohol, keďže súdne pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu napadnutého rozsudku sa skončilo 23.01.2023 o 09.07 hod. a táto obrana žalovaného bola súdu prvej inštancie odoslaná elektronicky až 23.01.2023 o 10.34 hod., t.j. viac ako hodinu po skončení pojednávania. V zmysle § 296 veta prvá CSP v spotrebiteľskom spore môže spotrebiteľ predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej (rozsudku súdu prvej inštancie) a v zmysle § 217 ods. 1 CSP je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Spotrebiteľ mal súdom prvej inštancie vytvorený dostatočný časový priestor na skoršiu, včasnú reakciu na posledné vyjadrenie žalobcu vo veci, ktoré bolo žalovanému doručené viac ako dva týždne pred pojednávaním. Z tohto pohľadu preto nedošlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces, ani k dôvodnému uplatneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP v spojení s § 366 písm. c) a d) CSP, t.j. že by žalovaný nebol mohol uplatniť prostriedky procesnej obrany v konaní pred súdom prvej inštancie bez svojej viny, ani nimi nebola preukázaná vada, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

34. So žalovaným možno súhlasiť v tom, že súd prvej inštancie na danú vec neaplikoval relevantnú právnu normu sa na ňu vzťahujúcu, keď sa vecou opomenul zaoberať z hľadiska, či má veriteľ, resp. jeho právny nástupca právo na jednorazové zosplatnenie úveru, t. j. či boli dodržané podmienky pre zachovanie tohto práva stanovene v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, t.j. neposudzoval vec z hľadiska, či veriteľ – banka pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere si splnil povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, či skúmal bonitu spotrebiteľa, ktorej porušenie (a nemusí byť ani hrubé) ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sankcionuje stratou práva veriteľa vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (aj keby ostatné podmienky na uplatnenie práva na predčasnú splatnosť úveru vyplývajúce z ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ splnené boli). Nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v neaplikovaní relevantnej právnej normy na vec je však naplnením odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP – rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP – porušením práva žalobcu na spravodlivý proces. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/156/2020 zo dňa 17.09.2020, kde sa uvádza: „To, že súdy potom dohodnutú kúpnu cenu (ktorá bola výrazne nižšia než trhovú cenu bytu) samu o sebe nepovažovali za v rozpore s dobrými mravmi, predstavovalo už právne posúdenie veci, ktoré však prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces – poznámka odvolacieho súdu) nezakladá. Už podľa predchádzajúcej úpravy Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Na tom zotrval aj aktuálny judikát R 24/2017. Vytýkaná nesprávnosť právneho posúdenia (nevyhodnotenie dohodnutej kúpnej ceny bytu za rozporné s dobrými mravmi) nie je teda procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Správnosť vyhodnotenia tejto (právnej) otázky by mohol dovolací súd posudzovať iba v prípade dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP. Uvedené závery (t. j. že právne posúdenie veci súdom prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá) možno potom vzťahovať i k dovolacej námietke ohľadne žalobcami súdom vytýkaného opomenutia aplikovať na daný prípad ustanovenie § 40a veta tretia Občianskeho zákonníka. Aj v tomto prípade teda platí, že právnym posúdením

(prípadná nesprávna aplikácia právnej normy na prejednávajúcu vec, resp. neaplikovanie príslušnej normy v prejednávanej veci je nepochybne právnym posúdením, hoci nesprávnym) sa neznemožňuje strane sporu realizácia jeho procesných oprávnení.“

35. K v odvolaní namietanému nesprávnemu zisteniu skutkového stavu a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza nasledovné:

36. Podľa ustálenej súdnej praxe (napr. rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010) aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania (žiadna zo strán sporu) nenamietajú. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu vedie vždy k zamietnutiu jeho žaloby. Aktívnu vecnú legitimáciu v spore je možné nadobudnúť aj postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania.

37. Z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 162/2020 zo dňa 27.10.2021, uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR č. 2/2022 pod poradovým číslom 6/2022, vyplýva záver, že v spotrebiteľskom spore súd skúma vecnú legitimáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa. V bodoch 24., 30. a 31. odôvodnenia predmetného rozhodnutia sa totiž uvádza: „V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovoľateľka namietala nesprávne právne posúdenie otázky týkajúcej sa doručovania písomnosti (výzvy banky dlžníka na splnenie jeho záväzku pred postúpením pohľadávky) o ktorej tvrdila, že bola žalovanému riadne doručená a žalovaný túto skutočnosť žiadnym kvalifikovaným spôsobom nepoprel (§ 151 ods. 1 v spojení s § 295 CSP)...Dovoľateľka v spore nepreukázala aktívnu vecnú legitimáciu z dôvodu nepreukázania splnenia podmienok pred postúpením pohľadávky bankou podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách na nebankový subjekt, bez splnenia ktorých je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené a následne postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí súd prihliadnuť aj bez námietky (z úradnej povinnosti) (R 60/2018). Zároveň aj vecnú legitimáciu súd skúma z úradnej povinnosti, ktorej nedostatok má za následok zamietnutie žaloby bez vecného prejednanja. Nepreukázanie písomnej výzvy právneho predchodcu žalobcu z 18. marca 2009 žalovanému pred postúpením pohľadávky, malo za následok nedostatok aktívnej vecnej legitimácie na uplatnenie pohľadávky, ako aj nedostatok oprávnenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu z 28. marca 2018 sp. zn. 7 Cdo 26/2017). Uplatnený dovolací dôvod týkajúci sa nesprávneho právného posúdenia skutkových tvrdení žalobcu o nepreukázaní splnenia osobitných podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách v spore s ochranou slabšej strany preto nebol dôvodný.“

38. Z uvedeného rozhodnutia možno vyvodiť záver, že nielen splnenie podmienok postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a ako jeho predpoklad v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. aj splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ale aj splnenie podmienok na to, aby toto právo veriteľovi patrilo v zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ako súčasť hmotnoprávnych podmienok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu tvrdiaceho, že mu pohľadávka s príslušenstvom patrí, je súd povinný skúmať ex offa bez toho, aby bol spotrebiteľ povinný účinne poprieť a tým urobiť spornými s tým súvisiace skutkové tvrdenia žalobcu. Preto nie je dôležité, či žalovaný spotrebiteľ uplatnil včas prostriedky procesnej obrany spočívajúce v jeho argumentácii ohľadne neposúdenia jeho bonity zo strany veriteľa – banky s odbornou starostlivosťou a nesplnenia podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru pre nesplnenie tejto povinnosti veriteľa v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a podporne pre nedoručenie oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru podľa § 45 ods. 1 OZ. Okrem podmienok stanovených ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ je totiž ďalšou podmienkou platného uplatnenia práva na zosplatenie úveru podmienka uvedená v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a contrario (ktorá sa vzťahuje na veriteľa, t.j. v zmysle § 2 písm. b) daného zákona na fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský

úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, t.j. aj na banku), t.j. preukázanie, že (pôvodný) veriteľ konal pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Vynaloženie odbornej starostlivosti je v zmysle § 7 ods. 16 cit. zákona povinný hodnoverne preukázať veriteľ. Záver súdu prvej inštancie ohľadne otázky, či veriteľ postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v napadnutom rozsudku absentuje. Aj keď je pravdou, že skutočnosti ohľadne (ne)splnenia tejto povinnosti žiadna zo strán sporu v konaní pred súdom prvej inštancie právne účinným spôsobom netvrdila, neuplatnila a tým pádom ani nepreukazovala, splnenie tejto hmotnoprávnej povinnosti je zákonnou podmienkou uplatnenia práva veriteľa na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, preto bolo nevyhnutné pre osvedčenie aktívnej vecnej legitímácie pôvodného žalobcu - banky. Vzhľadom na pripustenie nového žalobcu do konania, ktorý mal pohľadávku s príslušenstvom nadobudnúť jej postúpením, je platné uplatnenie práva na zosplatnenie úveru zasa podmienkou na postúpenie pohľadávky podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda preukázanie splnenia tejto podmienky v súhrne s predchádzajúcimi je zasa nevyhnutné pre preukázanie aktívnej vecnej legitímácie terajšieho žalobcu v spore. Súd je preto v zmysle vyššie uvedeného povinný skúmať ich splnenie ex offa bez toho, aby ich splnenie spotrebiteľ výslovne namietal. Splnenie týchto podmienok bolo v právnom záujme pôvodného žalobcu a je aj v právnom záujme terajšieho žalobcu tvrdiaceho, že mu prináleží postavenie veriteľa, pretože iba v prípade ich splnenia nastanú pre neho priaznivé právne následky spočívajúce v preukázaní jeho aktívnej vecnej legitímácie v spore, na ňom preto leží bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno ohľadne ich splnenia.

39. Žalobca je teda povinný uviesť rozhodujúce skutočnosti ohľadne splnenia povinnosti (pôvodného) veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa (žalovaného) splácať spotrebiteľský úver (tzv. bonitu klienta). Vynaložením odbornej starostlivosti sa v zmysle § 7 ods. 17 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. rozumie nielen získanie informácií veriteľom o spotrebiteľovi, ale aj posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na tieto informácie, pričom vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ, resp. žalobca, ktorý v súdnom spore tvrdí, že je veriteľom povinný hodnoverne preukázať. Žalobca je za tým účelom povinný tvrdiť a preukázať v zmysle § 7 ods. 20 a 21 cit. zákona, že čistý príjem spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o úvere postačoval na krytie jeho nákladov na zabezpečenie jeho základných životných potrieb a potrieb prípadných osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, výšky splátky spotrebiteľského úveru, ktorý sa mu mal poskytnúť (a napokon poskytol) a peňažných záväzkov znižujúcich príjem spotrebiteľa (napr. splátok ďalších úverov), pričom tieto informácie, ako aj ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa je v zmysle § 7 ods. 27 zákona č. 129/2010 Z.z. potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Až na základe zistení vyplývajúcich z vykonaného dokazovania možno dospieť k záveru, či (pôvodný) veriteľ posúdil schopnosť spotrebiteľa (žalovaného dlžníka) splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou. Ako už bolo uvedené vyššie, od tohto záveru je závislé právne posúdenie, či veriteľ bol oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Ak totiž nie je preukázané, že konal s odbornou starostlivosťou, resp. ak je preukázané, že nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., takéto oprávnenie napriek prípadnému splneniu ostatných zákonných podmienok na uplatnenie toho práva (uvedených v § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ) nemá. Na to, aby veriteľ nemohol využiť právo na zosplatnenie úveru sa pritom ani nevyžaduje, aby hrubo porušil povinnosť konať s odbornou starostlivosťou, postačí aj „obyčajné“ nekonanie s odbornou starostlivosťou. Argumentum a maiori ad minus preto aj pre využitie práva na zosplatnenie úveru sa vyžaduje splnenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42 zákona č. 129/2010 Z.z. (teda aj § 7 ods. 20 a 21). Ak sa totiž porušenie týchto ustanovení považuje za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., tým skôr sa považuje aj za porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 daného zákona ako také. Navyše v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa v zmysle § 11 ods. 2 veta druhá daného zákona úver považuje aj za bezúročný a bez poplatkov.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd považuje za predčasné závery súdu prvej inštancie o splnení (všetkých) zákonných podmienok na zosplatnenie úveru (bez ohľadu na to, či boli splnené podmienky na postúpenie pohľadávky s príslušenstvom po vyhlásení rozsudku z pôvodného žalobcu na terajšieho žalobcu) a teda aj záver o aktívnej vecnej legitímácii (pôvodného) žalobcu v tomto spore. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že za rozporný považuje záver súdu prvej inštancie, že žalovaný sa dostal do omeškania s riadnym splácaním úveru nezaplatením splátky splatnej dňa 20.09.2019,

ak zároveň súd prvej inštancie z predžalobnej upomienky zistil, že v čase jej vydania (23.10.2019) nedoplatok na splátkach činil spolu sumu 514,71 €. Jedna splátka v zmysle zmluvy o úvere a splátkového kalendára totiž činila 171,73 €. Podľa zistení súdu prvej inštancie by tak do vydania predžalobnej upomienky (23.10.2019) mohol byť žalovaný v omeškaní len so splátkou splatnou dňa 20.09.2019 a dňa 20.10.2019, teda s dvoma splátkami po 171,73 €, t.j. nedoplatok by mohol činiť max. 343,46 € a nie až 514,71 €. Z prehľadu splátok a úhrad sa javí, že dňa 12.08.2019 žalovaný doplatil splátky splatné dňa 20.06.2019 a 20.07.2019, dokonca preplatil o 0,48 € a tento preplatok bol započítaný do nasledujúcej splátky splatnej dňa 20.08.2019. Po 12.08.2019 už žalovaný nevykonal žiadnu úhradu. Preto mu vznikol nedoplatok už na splátke splatnej dňa 20.08.2019 vo výške 171,25 € (výška splátky 171,73 € - úhrada 0,48 €). V čase predžalobnej upomienky by tak po začítaní zvyšku neuhradenej splátky splatnej dňa 20.08.2019 mohol činiť nedoplatok spolu so splátkami splatnými dňa 20.09.2019 a 20.10.2019 sumu 514,71 €. Na prijatie tohto záveru právom aprobovaným spôsobom je však potrebné opätovne vykonať dokazovanie oboznámením s obsahom prehľadu splátok a úhrad zo strany súdu prvej inštancie. Uvedené však samozrejme automaticky neznamená, že splátkou, pre ktorú veriteľ využil právo na predčasnú splatnosť úveru bola splátka splatná dňa 20.08.2019, mohla ňou byť ktorákoľvek ďalšia omeškaná splátka za splnenia podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ.

41. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že a priori nie je vylúčené, aby bola RPMN a ročná úroková sadzba uvedená v zmluve o úvere v rovnakej výške, ak odplatu tvorí len zmluvný úrok z úveru.

42. V súlade s § 391 ods. 3 CSP odvolací súd uvádza, že bude úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní vyzvať žalobcu na doplnenie jeho skutkových tvrdení v zmysle § 150 ods. 2 CSP ohľadne splnenia povinnosti veriteľa, s ktorým žalovaný uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere, konať s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v smere uvedenom vyššie, vyzvať ho na návrhy na doplnenie dokazovania na preukázanie týchto skutkových tvrdení a následne vec opätovne prejednať, najmä na pojednávaní doplniť dokazovanie ďalším navrhnutými dôkazmi, resp. v prípade ich nenavrnutia sa vysporiadať s otázkou unesenia dôkazného bremena zo strany žalobcu ohľadne splnenia tejto povinnosti zo strany banky, resp. či sú splnené podmienky vyžadované ust. § 295 CSP na zadováženie a vykonanie ďalších dôkazov aj bez návrhu sporovej strany. Osobitne bude potrebné zodpovedať otázku preukázania riadneho doručenia oznámenia veriteľa o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.12.2019, a to prípadne aj fikciou doručenia v zmysle § 45 ods. 1 OZ a za tým účelom opätovne vykonať dokazovanie. V tejto súvislosti dáva odvolací súd súdu prvej inštancie do pozornosti najmä rozhodnutie NS SR uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 4/2021 (najmä body 11.1. až 11.3. odôvodnenia predmetného rozhodnutia), v zmysle záverov ktorého je potrebné preukázať nielen to, či bola uvedená listina žalovanému bankou odoslaná, ale či aj došla do jeho dispozičnej sféry, či mal možnosť oboznámiť sa s jej obsahom.

43. V závislosti od výsledkov takto doplneného dokazovania v spojení s doteraz vykonaným dokazovaním opätovne súd prvej inštancie posúdi, či žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia v tomto spore, t.j. či boli splnené všetky zákonné podmienky na zosplatenie úveru a na postúpenie žalovanej pohľadávky s príslušenstvom na terajšieho žalobcu. Ak dospeje ku kladnému záveru, je potom zjavné, že úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov pre (hrubé) porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., ak k zápornému, je táto otázka bez právneho významu pre rozhodnutie vo veci samej. V prípade osvedčenia aktívnej vecnej legitímácie terajšieho žalobcu v spore bude potrebné vysporiadať sa aj so žalovaným vznesenou námietkou premlčania (splátok splatných do podania žaloby).

44. Vzhľadom na potenciálny rozsah dokazovania vo vyššie naznačenom smere nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom. Úlohou odvolacieho súdu je predovšetkým preskúmať správnosť postupu v konaní predchádzajúcom vydaniu rozhodnutia súdom prvej inštancie a správnosť samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie, nie nahrádzať prvoinštančné konanie.

45. Nakoľko od výsledku sporu a pomeru úspechu strán sporu vo veci samej je závislý výrok o nároku na náhradu trov konania, odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 CSP v spojení s § 379 písm. a) CSP zrušil aj II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku žalobcu na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanému v rozsahu 100%. O nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí.

46. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 ods. u 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. u 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. u 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP, resp. dovolanie má vady podľa § 429 CSP napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 CSP v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) CSP v spojení s § 436 ods. 1 CSP).